

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, JANUARY 16, 1940

LETO XLIII. — VOL. XLIII.

Rusija grozi Švedski in Norveški radi pomoči Finski

Sovjetski minister sviri skandinavske dežele, da s tem, ker pomagajo Finski direktno izzivajo Rusijo in če bodo s tem nadaljevale, naj posledice same sebi pripišejo.

Moskva, 15. jan. — Rusija je danes uradno naznanila, da je vložila pri švedski in norveški vladi protest in svarilo na posledice, če bodo dovoljevale še naprej v časopisju protisovjetsko gonjo in če bodo dovoljevale, da se v teh deželah nabirajo prostovoljci za Finsko, ter dovoljevale, da se preko teh dežel pošilja vojni material v Finsko.

Sovjetski minister je posvaril švedsko, da bi se mogla voditi enaka časopisna kampanja v časopisju samo tedaj, če bi bila švedska v vojni z Rusijo, ali če bi se pripravljala na vojno z njo. Drugače, pravi Rusija, se ne more tolačiti pisanje švedskega časopisa.

Na 47 raznih uradih v švedski se je nabiralo prostovoljce za Finsko, očita Rusija, in to pod varstvom švedske vlade. Vlada je šla celo tako daleč, da je dala orožje Finski in istega dovoljevala pošiljati preko njenega ozemlja na Finsko. Tako postopanje, je rekel sovjetski minister, lahko dovede do nezaželjenih posledic.

Podoben protest je poslala ruska vlada tudi norveški vladi, ki je dovolila, da je norveško časopisje direktno pozivalo na vojno proti Rusiji.

Rusija grozi Švedski in Norveški radi pomoči Finski. Sovjetski minister je posvaril švedsko, da bi se mogla voditi enaka časopisna kampanja v časopisju samo tedaj, če bi bila švedska v vojni z Rusijo, ali če bi se pripravljala na vojno z njo. Drugače, pravi Rusija, se ne more tolačiti pisanje švedskega časopisa.

Na 47 raznih uradih v švedski se je nabiralo prostovoljce za Finsko, očita Rusija, in to pod varstvom švedske vlade. Vlada je šla celo tako daleč, da je dala orožje Finski in istega dovoljevala pošiljati preko njenega ozemlja na Finsko. Tako postopanje, je rekel sovjetski minister, lahko dovede do nezaželjenih posledic.

Podoben protest je poslala ruska vlada tudi norveški vladi, ki je dovolila, da je norveško časopisje direktno pozivalo na vojno proti Rusiji.

Rusija grozi Švedski in Norveški radi pomoči Finski. Sovjetski minister je posvaril švedsko, da bi se mogla voditi enaka časopisna kampanja v časopisju samo tedaj, če bi bila švedska v vojni z Rusijo, ali če bi se pripravljala na vojno z njo. Drugače, pravi Rusija, se ne more tolačiti pisanje švedskega časopisa.

Na 47 raznih uradih v švedski se je nabiralo prostovoljce za Finsko, očita Rusija, in to pod varstvom švedske vlade. Vlada je šla celo tako daleč, da je dala orožje Finski in istega dovoljevala pošiljati preko njenega ozemlja na Finsko. Tako postopanje, je rekel sovjetski minister, lahko dovede do nezaželjenih posledic.

Podoben protest je poslala ruska vlada tudi norveški vladi, ki je dovolila, da je norveško časopisje direktno pozivalo na vojno proti Rusiji.

Rusija grozi Švedski in Norveški radi pomoči Finski. Sovjetski minister je posvaril švedsko, da bi se mogla voditi enaka časopisna kampanja v časopisju samo tedaj, če bi bila švedska v vojni z Rusijo, ali če bi se pripravljala na vojno z njo. Drugače, pravi Rusija, se ne more tolačiti pisanje švedskega časopisa.

Na 47 raznih uradih v švedski se je nabiralo prostovoljce za Finsko, očita Rusija, in to pod varstvom švedske vlade. Vlada je šla celo tako daleč, da je dala orožje Finski in istega dovoljevala pošiljati preko njenega ozemlja na Finsko. Tako postopanje, je rekel sovjetski minister, lahko dovede do nezaželjenih posledic.

Podoben protest je poslala ruska vlada tudi norveški vladi, ki je dovolila, da je norveško časopisje direktno pozivalo na vojno proti Rusiji.

Rusija grozi Švedski in Norveški radi pomoči Finski. Sovjetski minister je posvaril švedsko, da bi se mogla voditi enaka časopisna kampanja v časopisju samo tedaj, če bi bila švedska v vojni z Rusijo, ali če bi se pripravljala na vojno z njo. Drugače, pravi Rusija, se ne more tolačiti pisanje švedskega časopisa.

Na 47 raznih uradih v švedski se je nabiralo prostovoljce za Finsko, očita Rusija, in to pod varstvom švedske vlade. Vlada je šla celo tako daleč, da je dala orožje Finski in istega dovoljevala pošiljati preko njenega ozemlja na Finsko. Tako postopanje, je rekel sovjetski minister, lahko dovede do nezaželjenih posledic.

Podoben protest je poslala ruska vlada tudi norveški vladi, ki je dovolila, da je norveško časopisje direktno pozivalo na vojno proti Rusiji.

Rusija grozi Švedski in Norveški radi pomoči Finski. Sovjetski minister je posvaril švedsko, da bi se mogla voditi enaka časopisna kampanja v časopisju samo tedaj, če bi bila švedska v vojni z Rusijo, ali če bi se pripravljala na vojno z njo. Drugače, pravi Rusija, se ne more tolačiti pisanje švedskega časopisa.

PREKUCUHI SO NAMERAVALI VREČI VLADO

New York, 15. jan. — 17 prijetih zarotnikov, ki so obtoženi, da so nameravali strmoglaviti vladno Zed. držav, je izjavilo na federalni sodnji v Brooklynu, da so nedolžni. Obravnava se bo vršila 5. februarja in do takrat je bil vsak prijetih postavljen pod varščino \$50,000.00. Prijetih je bilo 18, toda enega so vladni agenti izpustili.

Državni pravnik Kennedy je izjavil: "Razume se, da izgleda vsa ta zarota, da bi se strmoglavilo vladno Zed. držav, fantastična, toda nismo smeli čakati, da bi ti ljudje začeli metati bombe."

Vladni agenti pravijo, da ni samo teh 17 v zaroti, ampak da jih je v tem mnogo drugih zapletenih, katere bo vlada poiskala. Na sledu so jim bili že več kot šest mesecev, toda do aretacij ni prišlo, dokler ne bodo pokazali kako aktivnosti. Toda, ko so vladni agenti zvedeli, da so zahtevali vodje tega zarotniškega gibanja takojšno akcijo, so sledile aretacije.

Vladni agenti trdijo, da imajo na rokah dokaze, da so nameravali zarotniki začeti po 20. januarju. Preiskavi je načeljeval načelnik vladne tajne policije G. Men, Edgar Hoover. Dognalo se je, da so zarotniki nameravali začeti revolucionarno akcijo s tem, da bi vrgli bombe v poslopja dveh časopisov, eno gledišče ter v carinarno ter začeti s terorizmom proti židom. Poleg tega so nameravali zarotniki ubiti 12 kongresnikov, ki so glasovali proti embargu orožja, "da se jim da dober nauk." Zarotniki so nameravali zaseči elektrarne, pristanišča, kolodvore, brzojav in telefon, vse federalne rezervne banke ter newyorško pošto.

Pri zarotnikih so dobili 17 pušk, 3,500 nabojev, mnogo pištol, 18 delno izgotovljenih bomb in razstrelivo snov za bombe.

Zarotniki so člani takozvane "Christian fronte," fašistične organizacije, odločno protizidovske tendence. Člani so simpatizirali z nemškimi naciji. Njih namen je bil postaviti v Zed. državah vladno po vzorcu Hitlerja.

Enajst zarotnikov spada k narodni gardi, eden izmed njih s činom kapitana. Svoje orožje so ukradli iz orožarni narodne garde. Blizu New Yorka imajo svoje strelišče, kjer se vadijo v streljanju in metanju bomb.

Organizacija Christian Front je bila zadnje leto zelo znana v New Yorku radi svoje protikomunistične in protizidovske aktivnosti in radi svoje naklonjenosti do Father Coughlina. Toda ta je opetovana napadel na organizacijo, ki šteje do 20,000 članov.

Glavna voditeljica sta John F. Cassidy, ki je uslužben pri Brooklyn Edison Co., in pa William Bishop, ki je rodom Dunajčan, ki je bil svoje čase trikrat izgnan iz Belgije in enkrat iz Anglije.

Detroit, Mich. 15. jan. — Father Coughlin, znani radio pridigar, je danes izjavil, da je večkrat ožigosal Christian Front organizacijo. Pravi, da je obdrževala organizacija shode in pri tem rabila njegovo ime brez njegovega dovoljenja. Tudi v svojem časopisu "Social Justice" je Father Coughlin večkrat napadel to organizacijo.

Ivan Podržaj bo 1. februarja prost

New York. — Čitateljem je go-tovo še v spominu slučaj jugoslovanskega kapetana Ivana Podržaja, ki je bil obtožen bigamije in obsojen na petletno ječo v Auburn, N. Y. Zelo so ga takrat privijali, da bi povedal, kam je izginila njegova žena Agnes Tufverson, s katero je bil le 15 dni poročen in o kateri je trdil, da je odpotovala v Indijo. Oblasti ga niso mogle prisliliti do kakkega priznanja, dasi so našli pri njem nekaj obleke in drugih predmetov izginule žene.

Ko bo stopil na 1. februarja iz ječe, ga bosta čakala dva ameriška naselniška uradnika, ki ga bosta odvedla na Ellis Island, da se ga od tam deportira v Jugoslavijo. Kakor se poroča, bo Podržaj najel odvetnika ter bo skušal doseči to, da bo odšel, kamor bo pač hotel. Toda iz Zed. držav mora. Istočasno bi Podržaja rad dobila v roke policija v Londonu, na Dunaju in Belgradu. Toda kakor je danes položaj v Evropi, se tamkajšnje oblasti ne bodo dosti brigale za Podržaja, razen morda to, da mu zabranijo vstop v njih dežele.

Podržaj je osleparil več žensk za lepe vsote denarja, toda tega se mu ni moglo dokazati. Oblasti so ga začele šele zasledovati, ko je izginila 15 dni po poroki njegova žena, odvetnica Agnes Tufverson, ki je bila precej premožna. Bile so pa njene tri sestre, ki so zahtevale od oblasti, da začne s preiskavo. Toda Podržaj je bil v tem času na Dunaju, odkoder so ga zahtevale ameriške oblasti. Sestre Tufverson so trdile, da je Podržaj svojo ženo umoril na morju in jo vrge v morje. Seve, dokazati niso mogle. Bil je obtožen torej manjšega prestopka, bigamije, in pripe-ljan v Zed. države.

Ali bomo proslavili?

Danes obhajamo pomembno obletnico oziroma 20 letnico, kar se je rodil oni slavni 18. amendment. O polnoči pred dvajsetimi leti so se zaprta vrata za zadnjim gostom v gostilnah in kmalu zatem so se razcveteli po deželi nepozabni "spik iziji," novi milijonarji so rasli ko gobe po dežju, graft je cvetel na levo in desno. Torej ob dvajsetletnici se ga spomnimo in mi želimo, naj počiva v miru tisti nepozabni 18. amendment.

Politika hoče imeti vedno depresijo

Cleveland, O. — Tukaj je govoril J. F. Kirkland iz Dallas, Texas, ki je zastopnik Townsend organizacije za državo Texas. Kirkland je obdržal politikaše, da je njih delo in namen, da ne pride dežela iz depresije. Politikaški gledajo na to, je rekel Kirkland, da je v deželi kolikor mogoče dolgo depresija, da lahko dajo ljudem relief. In dokler so državljani na relifu, se lahko dobi njih glasove, da obdržijo te politikaše v uradih.

Kirkland je povedal svojim poslušalcem, da je vlada zato uničila toliko poljedeljski produktov, da lahko več uvaža iz drugih dežel, ter s tem napravi denar. Politikaški se zato branijo načrta dr. Townsenda, da lahko ostanejo v uradih, je rekel Kirkland.

V bolnišnici

James Globokar, 20358 Lindbergh Ave. se nahaja v Lakeside bolnišnici. Obiski še niso dovoljeni.

New Yorku radi svoje protikomunistične in protizidovske aktivnosti in radi svoje naklonjenosti do Father Coughlina. Toda ta je opetovana napadel na organizacijo, ki šteje do 20,000 članov.

Glavna voditeljica sta John F. Cassidy, ki je uslužben pri Brooklyn Edison Co., in pa William Bishop, ki je rodom Dunajčan, ki je bil svoje čase trikrat izgnan iz Belgije in enkrat iz Anglije.

Detroit, Mich. 15. jan. — Father Coughlin, znani radio pridigar, je danes izjavil, da je večkrat ožigosal Christian Front organizacijo. Pravi, da je obdrževala organizacija shode in pri tem rabila njegovo ime brez njegovega dovoljenja. Tudi v svojem časopisu "Social Justice" je Father Coughlin večkrat napadel to organizacijo.

Ivan Podržaj bo 1. februarja prost

New York. — Čitateljem je go-tovo še v spominu slučaj jugoslovanskega kapetana Ivana Podržaja, ki je bil obtožen bigamije in obsojen na petletno ječo v Auburn, N. Y. Zelo so ga takrat privijali, da bi povedal, kam je izginila njegova žena Agnes Tufverson, s katero je bil le 15 dni poročen in o kateri je trdil, da je odpotovala v Indijo. Oblasti ga niso mogle prisliliti do kakkega priznanja, dasi so našli pri njem nekaj obleke in drugih predmetov izginule žene.

Ko bo stopil na 1. februarja iz ječe, ga bosta čakala dva ameriška naselniška uradnika, ki ga bosta odvedla na Ellis Island, da se ga od tam deportira v Jugoslavijo. Kakor se poroča, bo Podržaj najel odvetnika ter bo skušal doseči to, da bo odšel, kamor bo pač hotel. Toda iz Zed. držav mora. Istočasno bi Podržaja rad dobila v roke policija v Londonu, na Dunaju in Belgradu. Toda kakor je danes položaj v Evropi, se tamkajšnje oblasti ne bodo dosti brigale za Podržaja, razen morda to, da mu zabranijo vstop v njih dežele.

Podržaj je osleparil več žensk za lepe vsote denarja, toda tega se mu ni moglo dokazati. Oblasti so ga začele šele zasledovati, ko je izginila 15 dni po poroki njegova žena, odvetnica Agnes Tufverson, ki je bila precej premožna. Bile so pa njene tri sestre, ki so zahtevale od oblasti, da začne s preiskavo. Toda Podržaj je bil v tem času na Dunaju, odkoder so ga zahtevale ameriške oblasti. Sestre Tufverson so trdile, da je Podržaj svojo ženo umoril na morju in jo vrge v morje. Seve, dokazati niso mogle. Bil je obtožen torej manjšega prestopka, bigamije, in pripe-ljan v Zed. države.

Roosevelt prosi pomoč za Finsko

Zanimive vesti iz slovenskih naselbin

Pueblo, Colo. — Lojze Mihelič, star rojak, je imel nekaj dni pred božičem velik "trouble" s policijo, ko je v hipu abnormalnega stanja zagrozil v nekem lokalnu, da ustrelji vsakogar, ki se mu približa. Pozvana policija ga je lovila skozi okno in po strehi sosednje hiše s solzavkami in ga končno dobila v pesti brez kakšne hujše nesreče. Ker je policija postopal z Miheličem precej trdo, so ga odpeljali v bolnišnico. — Rojak Tekavec se je našim ljudem predstavil za federalnega uradnika, ki lahko proti plačilu preskrbi državljanjski papir. Ukanil ni nikogar, ker so ga prej prišli in postavili pod \$1,000 kavcije. — Zadnje dni je umrla Katarina Težak, ki zapušča moža, dva sinova in dve hčerki. — Umrla sta tudi Nik Mikeš in Stefan Bratina, oba doma iz Hrvaške. — V Corwinovi bolnišnici se nahaja Alfonz Hočvar, ki je bil operiran 3. t. m. Tam se nahaja tudi Mary Znidaršič, ki je na potu okrevanja od pljučnice.

Eveleth, Minn. — Anton Zakrajšek, policijski narednik, bi se bil pred nekaj dnevi zadušil od strupene oglikove kisline v garaži, če ne bi bil njegov pes energično lajal pred garažo, ko se je njegov gospodar onesvetil zdrav avta. Pasje lajanje je priključilo sosedo Maksa Volčanskga, da je šel pogledat v garažo in videl je, kaj se je zgodilo. Zakrajška so rešili in ga odnesli v hišo, kjer je kmalu okreval.

Coverdale, Pa. — Zadnje dni je tu umrl Filip Nuncij, star 41 let in rojen v Baču na Notranjskem. V Ameriki je bil 19 let in tu zapušča ženo, sina in dve sestre, v Argentini dva brata in v starem kraju dva brata in dve sestre.

Joliet. — Dne 26. decembra je tu umrl John Judnič, star 30 let in rojen v Ameriki. Zapušča očeta, štiri brate in tri sestre.

St. Louis, Mo. — Tu je umrl John Sarsov, star 66 let in rojen v Kastavu v Istri. Tukaj zapušča ženo, sina in dve hčeri.

Duluth, Minn. — Pred okrog 20 leti je v Virginiji se te dni obravnava slučaj Jakoba Beliča iz Eveletha, ki toži železniško družbo za \$6,000 odškodnine zaradi poškodb, ki jih je dobil, ko je hotel prekarati progo južno od Eveletha.

Ivan Podržaj bo 1. februarja prost

New York. — Čitateljem je go-tovo še v spominu slučaj jugoslovanskega kapetana Ivana Podržaja, ki je bil obtožen bigamije in obsojen na petletno ječo v Auburn, N. Y. Zelo so ga takrat privijali, da bi povedal, kam je izginila njegova žena Agnes Tufverson, s katero je bil le 15 dni poročen in o kateri je trdil, da je odpotovala v Indijo. Oblasti ga niso mogle prisliliti do kakkega priznanja, dasi so našli pri njem nekaj obleke in drugih predmetov izginule žene.

Ko bo stopil na 1. februarja iz ječe, ga bosta čakala dva ameriška naselniška uradnika, ki ga bosta odvedla na Ellis Island, da se ga od tam deportira v Jugoslavijo. Kakor se poroča, bo Podržaj najel odvetnika ter bo skušal doseči to, da bo odšel, kamor bo pač hotel. Toda iz Zed. držav mora. Istočasno bi Podržaja rad dobila v roke policija v Londonu, na Dunaju in Belgradu. Toda kakor je danes položaj v Evropi, se tamkajšnje oblasti ne bodo dosti brigale za Podržaja, razen morda to, da mu zabranijo vstop v njih dežele.

Podržaj je osleparil več žensk za lepe vsote denarja, toda tega se mu ni moglo dokazati. Oblasti so ga začele šele zasledovati, ko je izginila 15 dni po poroki njegova žena, odvetnica Agnes Tufverson, ki je bila precej premožna. Bile so pa njene tri sestre, ki so zahtevale od oblasti, da začne s preiskavo. Toda Podržaj je bil v tem času na Dunaju, odkoder so ga zahtevale ameriške oblasti. Sestre Tufverson so trdile, da je Podržaj svojo ženo umoril na morju in jo vrge v morje. Seve, dokazati niso mogle. Bil je obtožen torej manjšega prestopka, bigamije, in pripe-ljan v Zed. države.

Predsednik se bo obrnil na kongres s prošnjo, da odobri materialno pomoč Zed. držav stiskani Finski.

Washington, D. C., 15. jan. — Predsednik Roosevelt se je danes odločil, da bo poslal kongresu poslanico, v kateri bo predlagal materialno pomoč Finski, ki jo davi Rusija. Predsednik se je posvetoval eno uro in pol z vodjem demokratov v senatu, Alben W. Barkleyem ter je šel v vse podrobnosti glede pomoči Fincem. Pri posvetovanju je bil tudi podpredsednik Garner in nekaj drugih vplivnih demokratov.

Ne ve se še, če bo Roosevelt prišel pred kongres s kakim definitivnim predlogom topogledno. To bo povedala šele poslanica, ki jo bo Roosevelt poslal kongresu. Toliko je gotovo, da se je predsednik odločil, da bo vlada podprla vsak predlog, ki se bo nanašal na relief za Finsko.

Roosevelt najbrže ne bo poslal

Nemčija pravi, da se sosedom ni treba nič vznemirjati

Berlin. — To, da je Belgija delno mobilizirala in da je nizozemska preključila dopuste svojim vojakom, je označila nemška vlada kot zopet eno epidemijo strahu, katere podlaga so napačna poročila. Nemška vlada trdi, da so ta poročila tako brezpametna, da Nemčija uradno niti zanimala ne bo, da zbira vojaštvo na belgijski in nizozemski meji v svrhu kakšnega napada.

Dalje pravi nemška vlada, da se Anglija pač ne more dosti bahati s poletom angleških letal nad Dunajem in Prago, ker se je izvršil polet ponoči. Toda naj Angleži napravijo ta polet pri bellem dnevu, potem bodo pač lahko govorili o tem činu, pravijo Nemci.

Prisilno delo za poljske žide

Berlin. — Vsi židje, ki živijo na Poljskem, ki je zdaj pod Nemčijo, morajo delati za vlado najmanj dve leti. To zadene vse v starosti od 14 do 60 let. Vsi so se morali javiti pri bližnji oblasti in so morali prinesiti s seboj živeža za dva dni in vse orodje, kar ga imajo doma. Vsi židje v Krakovu so morali oddati svoje radio aparate vladi.

Pogreb John Paulina

V četrtek zjutraj ob 8:15 se vrši pogreb pokojnega John Paulina iz pogrebnega zavoda Jos. Žele in Sinovi, 458 E. 152nd St. v cerkev Marije Vnebovzete in na Calvary pokopališče. Dodatno se nam poroča, da zapušča pokojni strica Frank Paulina, ki vodi gasolinsko postajo na vogal 61. ceste in St. Clair Ave. ter teto Mrs. Ano Videnshek.

Direktorska seja

Danes zvečer ob osmih se vrši direktorska seja SND na St. Clair Ave. Seja se vrši v spodnji dvorani. Vsi stari in novoizvoljeni direktorji so prošeni, da se udeležijo, ker se bo postavilo razne odseke.

Euclid Rifle klub

Člani so prošeni, da se danes vsi udeležijo strelske vaje, ker se je treba več stvari pogovoriti radi srnjakove večerje 28. januarja.

uradne topogledne poslanice kongresu, ampak bo to storil v obliki pisma. To pa iz diplomatskih ozirov. Najbrže bo Roosevelt svetoval, da vlada Zed. držav ne napravi direktnega posojila Finski, ampak naj se vsa zadeva vodi skozi Export-Import banko, ki je že napravila Finski \$10,000,000 posojila za nakup živeža.

Iz Helsink, Finska, poroča ameriški poslanik Schoenfeld, da so sovjetska letala poškovala hišo, kjer je bilo ameriško posla-ništvo še pred enim tednom. Ameriški poslanik poroča, da je padla bomba iz ruskega letala skozi streho ameriškega poslaništva v nedeljo ter v sprejemni sobi razbila pohištvo. Ogenj, ki ga je zajetila bomba, so pazniki kmalu pogasili. Ameriški poslanik se je preselil še 7. januarja na drugo spoznalno mesto.

Nemški vohun padel slučajno v roke ameriški vladi

New York. — Ko je ameriška vlada pripravljala 413 nemških mornarjev iz potopljenega nemške ladje Columbus, da jih pošlje na zapadno obal, odkoder se bodo lahko preko Rusije vrnili v Nemčijo, je ameriška tajna policija slučajno spoznala Karla Schluterja, ki je bil leta 1938 obtožen vohunstva. Predno ga je mogla takrat ameriška vlada prijeti, je zbežal.

Mornarji so bili na Ellis Islandu in tukaj so jim vzeli odtise prstov. To je pa izdalo Schluterja, ki je bil med nemško posadko. Ameriška vlada je leta 1938 obtožila 18 oseb, da so hoteli prodati ameriške vojaške tajnosti neki tujzemski državi. Schluter in 13 drugih je takrat zbežalo v Nemčijo.

Mestna zbornica je odpravila dodatne davke za vodo

Na sinočnji seji je mestna zbornica ostala gloha vsem prošnjam župana Burtona, naj pusti vsaj 25% k vodnim računom za vzdrževanje naprave čiščenja odpadnih kanalov. Zbornica je že lansko leto znižala ta davek od 40 na 25 in zdaj je odpravila pa še teh 25 odstotkov, kar stopi v veljavo z jutrišnjim dnem. Devet demokratov je glasovalo za odpravo tega davka in sedem republikancev. Od demokratov je glasoval za davke samo Emil Crown. Župan je prosil zbornico, naj počaka s tem vsaj 60 dni, toda tudi to mu ni zbornica ugodila. Mestna zbornica včeraj ni iskala novih virov za vzdrževanje te naprave. Najbrže bodo councilmani naložili to na splošne davke.

Ženski klub Slov. doma

Ženski klub Slovenskega doma na Holmes Ave. je za letos izvolil sledeči odbor: Predsednica Rozi Simenc, podpredsednica Frances Kramar, tajnica Filomena Sedej, blagajničarka Mary Benevol, zapisničarka Frances Susel; nadzornice: A. Grošel, F. Brezovar in F. Marold; oskrbnica posode F. Sedej.

UMRLI V LA SALLE, ILL.

La Salle, Ill. — Pred dnevi je tu umrl John Perko, star 70 let in rojen pri Sv. Margareti na Dolenjskem. V Ameriki je živel 40 let. — Dalje je umrl 24-letni Anton Režen, rojen tukaj.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue

Cleveland, Ohio

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83

No. 13 Tues., Jan. 16, 1940

BESEDA IZ NARODA**Spomini na sončno Florido**

Piše Josephine Praust

(Konec.)

Zazeljena ura za "Sightseeing Trip" (ogledovanje mesta) je prišla še prerano, a vendar ne vsiljivo. Bilo nas je kakih 50 potnikov, vsi željni zadostiti svoji radovednosti. Ogledali smo si radijo postajo IOD, posestvo znanega raketirja Al Caponija, ki je pred nedavnim prišel iz zaporov milijon-dollar-sko Music Hall, katerega sega skoro en cel "block" v morje, Dempsey Vanderbilt hotel, kjer je udobno izpeljana vozna pot prav do drugega nadstropja. Posestvo Firestone (gumijev magnat) obsega 30 akrov, rezidenco mladega Freda Snythe, kateri sedaj živi v "Iron lungs", saj je o njem pisalo vse časopisje zadnje čase. Krasne japonske palme in štirje snežni beli jeleni naravne velikosti, krasijo vhod v to palačo. Dlje smo si ogledali Warner Bros. (kino magnetje) posestvo, ki se imenuje Guy Wood, Speed boat king in druge.

O reki Pencost je govorica, da ji še tako močan veter ne zgane valov. Na planoti pa stoji ponosna stavba iz rdeče opeke, ki se imenuje Million Dollar Chicken Hotel. Skoro neverjetno se to sliši, a je resnično.

Farmar, ki je dal zgraditi to posestvo je redil od 40 do 45 tisoč kokoši. Denar je pridobil s špekulacijami na raznih borzah, največ v Chicagu. Leta 1925 pa je v eni noči zaigral skoro vse svoje imetje in ga je par dni kasneje zadel kap. Hotel pa stoji prazen in še ne popolnoma dovršen kot ranjena povest.

Dolga vrsta ljudi je čakala za vstop v Fleisher Motion Picture Studio. Vstopnina je \$2.50, seveda si je treba rezervirati vstopnico že kar dva do tri tedne naprej. To je dolgo in nizko poslopje, podobno vrtnarskemu steklenicu.

Precej časa pa smo imeli, da smo si lahko ogledali "Seminole Indian Village." Za vedno mi bo ostalo v spominu to indijansko bivališče. Seminole Indijanci so edini neupogljivi rod in svoje primitivno življenje bodo vlekli najbrž do konca svojega življenja. Njih osvetla napram državi traja že nad 105 let. V tistih časih so belokožci trikrat ujeli njih poglavarja, Robert Ocella. Dva-krat jim je bil ušel, a končno pa ga je doletela smrt v ječi. Ker je bilo to v mirovnem času, so njegovi potomci prisegli trajno častvo.

Na 4 kolih imajo zbite svoje šotore, ki so pokriti s takozvano "petticoat" palmovo slamo. Parček na katerih imajo svojo ro-potijo in razno barvijo kakor: lonce, čunje, svoje pernatke naki-te, umazane pipe ter v vsakem šotoru skromen šivalni stroj, katerega vrtijo še z rokami. Več-nina povsod so se sedeli pri njih male deklice ter šivale iz do 2,000 kosov obleko. Da napravijo eno tako obleko vzame približno do tri tedne. Rada verjamem.

Na glavi nosijo te ženske tesno črno pokrivalo, ki ima ob le-vi strani dolg kljun. Vse enake. Ogrome halje sešitih "flik" na vratu pa od 12 do 35 funtov ko-rald. Vprašala sem vodjo, če tu-di te koralce kaj znajo? Odgo-vorili mi je: da! Po teh nakitih se ločijo potomci v vladarski, ži-valske in kačji člen. Pa kakor je izgledalo imajo te dame vse te vrste na sebi. Opozoril nas je na 11 dni staro dete, katerega ma-ti je čepela na tleh in skušala ne-kaj vzeti, med tem pa je brunno poganjala čudno zibelko, ki je pritrjena iz stene v steno. Tudi tu in povsod v šotorih je bilo vi-deti "piece work." Mati in de-te pa sta imela ob pasu pritrje-ne lončke za miloščino, tudi os-

tali naraščaj je stezal svoje ro-ke proti turistom. Mož pa tedaj ni bilo doma, bili so na lovu, ba-je ribarji. Posebno so sedaj na lovu na žabe, ker je sedaj se-zona za to kakor se je izrazil njih tolmač.

Le nek 18 leten mladenič je skušal svojo modrost v borenju s krokodilom. Teh imajo v ome-njenem prostoru kakih deset, ali-gatorjev pa sem našel 36. Vsa ta zverjad se sonči v umazanem pesku, ali pa leži leno v grdi mla-ki. Mladenič je najprej z dolgo bambusovo palico pridrazil kro-kodila na suho, potem mu je pa z največjim naporom odprl čel-justi, da smo vsi navzoči videli sijajni "grand opening," nato pa je zopet spretno zaloputnil, da je kar zagomazalo po naših udih, češ, kaj bi bilo, če bi ne bil temu vajen? Ta zmaj bi mu odščipnil roko kot strel. Skušal je nato in tudi posrečilo se mu je zvaliti krokodila na hrbet. Kakih pet minut je gladil žival po trebuhu in jo s tem hipnotiziral, da je zaspala. V takem stanju potem ostane do tri ure.

Temu je sledilo ogledovanje strupenih kač klopotač, katere sem prvič v življenju čula šumeti. Za okras so tam še tri stare opice in majhen črn pes, da se z njimi igra. To je ves zaklad teh trmasti ljudi. Dr-žava jim je ponudila že bol-nišnice, šole in primerna stan-ovanja, pa so vse zavrgli in sedaj žive v devetih oddelkih v državi Floridi.

V Allapatah, kjer tudi živi ta rod, je baje zemlja zelo ro-dovitna. Dokler niso zašli tja bogatini, so se ljudje največ ukvarjali z gojenjem rdečih jagod, ki so bile že v sedmih tednih po saditvi zrele za pro-dajo. Marsikaj domačin si pri-ročno želi prodane zemlje.

Uresničenje mojih večletnih sanj so bili oranžni nasadi. Lastnim očem nisem mogla ver-jeti, da vidim vse v resnici, ko smo se podali na Floyds Fruit Co. farmo. To je obsežno po-sestvo, kjer skušajo izvesti raz-ne izkušnje v cepitvi raznih sadežev. Tako smo si ogledali nasade braziljske kave, divje figove dreve, katero je ravno sedaj pokrito po deblu s čud-nim liki velikim bradavicam podobnimi izrastki. To bo v doglednem času sad, listja pa je prav malo na tem drevu. Videli smo "Pappaya" drevo, katerega sad je pridobljen iz cep-ljenja "grape fruit" in oranže. Videli smo tudi "chiklet," iz katerega izdelujejo žvečilni gumij.

Zanimiv pa je bil pogled na košato, a nizko drevo, na kate-rem je zorelo sedem vrst sade-žev, in sicer: grapefruit, oran-že, limone, citrone, tangerine, tangelos in prtilikave kom-quats, ki so užitne z lupino vred. Vse to južno sadje je bolj na nizkih drevesih. Vse je kar najlepše urejeno, vmes pa so košati nasadi rdečih poin-settias, kar daje vtis, da misliš, da si v malem raj. Tukaj je tudi moderna trgovina, odkjer razvažajo ves ta pridelek na vse kraje po svetu. Cena oran-žam pa je ista kot tukaj v Cle-velandu.

Tangerins prodajajo po cen-tu ena, grapefruits pa po 15 za kvoder. Mali zaboj, vsakega sadeža šestoro in štiri vrste marmelade in par funtov pe-se ločijo potomci v vladarski, ži-valske in kačji člen. Pa kakor je izgledalo imajo te dame vse te vrste na sebi. Opozoril nas je na 11 dni staro dete, katerega ma-ti je čepela na tleh in skušala ne-kaj vzeti, med tem pa je brunno poganjala čudno zibelko, ki je pritrjena iz stene v steno. Tudi tu in povsod v šotorih je bilo vi-deti "piece work." Mati in de-te pa sta imela ob pasu pritrje-ne lončke za miloščino, tudi os-

radi tega ni več v službi.

Ogledali smo še "Venetian Pool," naravni vrelce, katerega je narava res čudovito okra-sila. Tukaj se vadijo v raznih športih največ taki ljudje, ki imajo baje vseh kri . . . eleganca na višku umetnosti.

V mestu Coral Gables je ču-dovito drevo "Sausage Tree," takih dreves je le osem v vsej Floridi. Podobni veliki salami visijo na tem drevesu ti čudni sadeži, ki pa so neuzitni. V bli-žini je drevo indijskega kra-ljestva, ki nehoti vzbuja ne-kako spoštovanje do narave, ki v svoji umetnosti ustvarja toli-ko čuda. Kakih 27 debel sku-paj zrasčenih tvori to drevo, katerega vrhovi rastejo do go-tove višine, veje pa se potem obrnejo navzdol ter se vkore-nijo in tako še povečujejo ši-rino tega drevesa. Tako drevo daje lahko do 70 Indijancem na enkrat zavetja.

Lahek zefir se je sklanjal na pri-rodo, ko smo si ogledovali do 300 akrov obsegajoče pose-stvo "Deering." V vpogled na to bogatijo naj vam služi ta opis: Residenca ima 45 kopal-nih banj, kandelaber je vreden \$75,000, pohištvo kos od 25 do 50 tisoč, preproga 12 ti-soč itd. Lastnik, 69 letni sa-mec, je umrl pred tremi leti in je zapustil vse svoje imetje dr-žavi, katerega pa ni hotela ustre-žiti njegovi želji in prevzeti po-sestvo, rekoč, da vzdrževanje istega preveč stane. Dasi je ta gentleman dovolil po dva-krat na teden prost ogled turi-stom po svojem kraljestvu, so sedanji lastniki nastavili ceno \$1.98 za vsak vstop.

Počasi sedaj to vse izumira. Posebno pozornost pa vzbujati pri vodu dne svetilki, ki sta podobni našim plinskim svetil-kam na cesti, ki pa so zelo ar-tistično izdelane. Okvirji teh svetilk so iz čistega zlata in vsaka teh dveh svetilk je vred-na 24 tisoč dolarjev. "Bože mili" mi je ušlo iz srca, koliko revnih ljudi bi se lahko nasi-tilo s temi leščerbami . . .

Veličasten pa je pogled na Pan American Airport — zra-koplovni pristan. Od tu dnev-no plovejo zračni velikani v južne države s pošto in potniki in pred sončnim zahodom se tu-di v redu vračajo. Baš smo bili tam, ko je priplul "Giant Clip-per" iz Bermude. Istotam se nahaja tudi carinski urad Zed-držav, ameriški prapor plapol-a čez sinje morje, v srcu ti vstaja zavest in spoštovanje do te svobodne zemlje, kjer se po-čutiš vsaj kot človek, čeprav je življenska borba včasih tudi huda.

Lahko bi si bili ogledali te zračne ladje, a so nam ure ta-ko hitro potekale. Pogled pa nam je obstal na 360 ton tež-tem globusu (zemeljski obli) v tamkajšnjem uradu. To je res-umotvor človeških možganov in učenja. Zaznamovane so poleg vseh svetovnih znamenitosti, dežel in podnebij, radio toki, plovbe ladij, globočine posameznih vrelcev itd.

Za nami je atlantska obal, pred nami zopet mesto Mia-mi (špansko ime: moj dom), ki se je utrinjalo v mavricnih bar-vah božičnih lučic. Zdelo se mi je, da sem res v bajni Ju-trovi deželi. Šumeče kokosove palme, vsaka z 25 do 40 sadeži velikanse oblike, so se mi zdele, da že težko čakajo raz-bremenitve. Veje vise kakor vreče navzdol. Tu je treba ve-šče roke pri obrezovanju, kajti pravilno obrezovanje istih po-speši produciranje sadu od 200 do 260 kosov letno.

Zal, da čas in razmere ne do-voljujejo nam navadnim zem-ljancem, da bi nemoteno vživali razna naravna čuda. Misel na dom se je čvrsto vtihotapljala v moje potovanje; realnost ima zdravo oko, pravi izrek.

Težko sem se ločila od te čudovite zemlje, ki je baje le (Dolje na 3. strani)

Če verjamele al' pa ne

Johana se je kar metala po ku-hinji od smeha, vmes je pa vpi-la: Surprise! Surprise! Jaz sem pa kar sedel in gledal. Ko sem prišel malo k sebi, sem se

Direktorij se zahvaljuje

Na seji novoizvoljenega di-rektorija slovenske The North American Bank Co., ki se je vršila v petek 12. januarja, je bilo sklenjeno, da direktorij poda v smislu resolucije javno zahvalo delničarjem in delni-čarkam za izvolitev direktorij-em za leto 1940

Kar velja tistim, ki so bili na seji, velja tudi onim, ki so po-slali pooblastila drugim in ta-ko pomagali izvoliti odbor.

Prav tako se zahvaljujemo tudi vsem, ki so se udeležili se-je, za tako mirno in prijazno zadržanje na seji, kar znači, da je delničarje in delničarke zanimalo ugodno poročilo o le-pem napredku, ki ga je dosegla banka v letu 1939.

Mogoče bo zanimalo tudi one, ki se niso udeležili seje, da izvedo o poteku volitev in dru-gega poslovanja, ki je ustavna za vse delničarje in delničarke.

Banka lastuje, delničarji lastujejo 5,000 vseh delnic. Od teh je bilo po delničarjih in za-stopnikih društev zastopanih 3,463 delnic. Od teh delnic ali glasov je bilo oddanih za 7 di-rektorjev, ki so dobili največ glasov v skupnem številu 12-295 glasov. Sledenci direktorji so dobili največ glasov po vr-sti: Anton Grdina, dr. Anthony Perko, Joseph L. Surtz, Jos. A. Križman, Anthony Mlakar, Frank Mramor in John Bresk-var.

Obenem si šteje direktorij v dolžnost, da se zahvali vsem 333 novim vlagateljem, ki so pristopili k banki v letu 1939 in s tem pripomogli do tako lepe-ga uspeha.

Odbor se tudi zahvaljuje obema lokalnima listoma, ki sta s svojim pisanjem za banko pripomogla do boljšega na-predka in sporazuma. Dalje se zahvaljuje obema doseda-njima direktorjema dr. James W. Mally-u in Mr. Mike Pik-s-u, ki sta sedaj izstopila iz direk-torija, za složno sodelovanje v letu 1939. Ostanita tudi v bo-doče naklonjena n a r o d n e m u podjetju.

Direktorij se bo zavzel za to, da bo banka nudila najboljšo postrežbo vsem, ki se bodo po-služili njenega posredovanja. Direktorij upa, da bo na pri-hodnji delniški seji že mogel določiti dividende na vsako del-nico. Radi tega direktorij prav tako pričakuje od vseh, ne sa-mo od delničarjev in delničark, prav tako od vseh društev in narodnih domov in klubov, ki so tudi delničarji kakor priča-kuje, da bo vsak rodoljuben rojak, ki je narodno zaveden tudi sodeloval z banko.

V nekaj dneh bo podan v lo-kalnih listih račun in pojasni-lo o napredku v letu 1939 in to bo gotovo povedalo več kakor morejo povedati govorniki. De-janja govore!

Na seji je bil končno izvoljen tudi odbor za leto 1940. Predsednikom je bil izvoljen Mr. Anton Grdina, podpred-sednik Mr. Anthony Mlakar, tajnik in blagajnik Mr. Joseph L. Surtz. Ostali: dr. Anthony J. Perko, Joseph A. Križman, Frank Mramor in John Bresk-var, direktorji.

Celotni odbor šteje sedem mož, ki zboruje enkrat na te-den ali vsaka dva tedna, kakor pač nanesejo potrebe.

Odbor, The North American Bank Co.

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

vščipnil v levo uho, da bi videl če sem še živ, potem pa vprašal Johano:

"Povej mi po pravici, ali diš ti v tej škatli tisto kot dim jaz?"

"Ne vem kaj ti vidiš, ampak jaz pa ne vidim drugega kot debeli krvavi klobasi!"

"Potem niso šuhi?" bi se mu dodobra prepračil.

"V škatli jih že ni, kolikor dim," mi dopove Johana in daljuje: "Ti, zdajle mi pa povej kje si se ustavil med potjo iz o-ca pa do doma?"

"Za pet ran božjih, kaj ti take stvari sprašuješ! Saj v da vselej letim naravnost dom. Kaj ne planem vsak dan skozi vrata in že od daleč kričim, je župa že na mizi, ko pridem dno tako lačen domov?"

"Šur da vpiješ in ker sva pri tem, bi bilo dobro, da bi pri tej stvari malo dlje ustavi. Kakršne stvari počneš, če ti pridem že k vratom nasprotno župo, niso je nikomur podobno. Kako naj pa jaz vem, kdaj si prišel? Če napravim večerjo ob petih, prideš ob šestih, če napravim za ob šestih, prideš štirih, če jo napravim ob štiri prideš ob petih. Potem naj prestavljam po peči in po-gvam. Najboljše bi bilo tako, kor je pri železnici napravljeno. Kadar bi začel iti v klanec Rožnik, naj bi se oglasil signi ni zvonec ali pa vekarca v ku-nji. In ko boš odprl vrata v hi-njo, ti bo eden vzel klobuk, den sukno, eden drugo rop-žo, jaz ti bom dala pa žlico v-ke. Uh, saj pravim, tak nepo-kne!"

"Čakaj no, kam si pa zdr-l. Najprej se pomeniva od t-le čevljev, ki so se spremenili klobase."

"Saj pravim, da si se spoto-domov kam zaletel in ti je je škatle zamenjal, kakor se je di-dilo tistemu, ki je kupil kozo, so mu jo v gostilni, kjer se je mu-dil v noč, zamenjal za kozlo, da je potem, ko je hotela iti na kozo zjutraj pomolzt, odmedle-la, ko je videla pri jaslih koz-lar lepo povej, kje si bil. Treba nič skrivati in tajit."

"Johana, pamet nučaj, ki ti si-le! Jaz pravim, da nisem nikjer. Imam priče, kdaj sem pustil ofic. In ti veš, kdaj si prišel domov. Pa še hitel sem, bi prej prinesel Jimmytu čev-ke."

"Bogve, kako je bilo. Amp-utajiti ne moreš, da si prine-domov klobase, dobil si pa če-lje v roke."

"Čakaj, Johana. Kaj pa, če je Mrs. Ižanec res dala kloba-pa me je samo podražila, da čevljevki v škatli. Kaj praviš?"

"Kaj bom rekla. Prav za p-se mi pa zdi, da bodo klobase-bre, ki tako lepo izgledajo. Pa s tistim slavnim črevesom so-si ti tako mrtev nanje. Najbo-še bo, da jih dam kar v peč."

"Johana, saj res! Najbrže to klobase iz zadruge, o kater-sem še slišal, da jih delajo na v-moč dobre. Če bodo res tako-bre, bom pa tudi Mrs. Ižanec-pustil, da me je tako potegne-Sto sreč zame, da sem šel po-danes naravnost domov, ker zdelo bi me pestila, da bi bilo gr-Jimmy pa tako ne ve, da je če-čevlje na vsem lepem."

Jimmy je še vedno gledal škatljo. Potem je pa segel v čico po klobasi in zvedavo vprašal: "Suhki?"

"Nak, sinko moj, to so kloba-se, ki jih pa ti ne boš hamal, bo ata, če kaj vem."

No, Jimmy je vseeno dobil ve "suhke," ki mu jih je mam-kupila, jaz bi bil pa tisti večer skoro "proč prišel," tako sem bil nabasal klobas. Slava onim ki so jih delali in špinili in v na slava Mrs. Ižanec, ki se spomnila name. Ker sem že klobasah, naj še omenim, da sm-te dni dobili kolone iz Hub-Rd., Madison, O. od Leskovih. So bile imenitne, France. Kadar bomo pri nas klali.

Naše pogrebne kapele

Med narodom se vedno bolj udomačuje navada, da se vršijo pogrebi naših dragih iz pogrebnih domov ali kapel naših pogrebnikov. Iz več razlogov se nam zdi to jako pametno in priporočljivo, da bi se to splošno vpeljalo. Še pred nekaj leti je bila splošna navada med nami, da je ležal ranjki doma do pogreba, radi česar je bila vsa hiša za nekaj dni iz reda, družina iz reda in tudi pokojniku se ni moglo dati tiste svečane pozornosti, kot se to lahko izkazuje v tem ali onem pogrebnem domu.

Spominjamo se, kakšne težave smo imeli, ko smo kot društveniki nosili krste iz malih stanovanj, po zavitih in ozkih stopnicah, da se je moral krsto postavljati pokonci in postrani, predno smo jo dobili iz hiše, kar je bilo vse prej kot pa spoštljivo do pokojnika. Pa drugače ni šlo.

Nekateri so bili ideje, da se ne izkaže pokojniku od strani preostalih dovolj spoštovanja, če se ga takoj, ko zatisne oči da iz hiše, kjer je živel toliko let in bil gospodar ali gos-podinja. Pa je, po našem mnenju, ravno zdaj, ko položimo umrle na mrtvaški oder v pogrebni kapeli, izvršeno vse bolj svečano, spoštljivo.

Kdor je že videl sedanje moderne domove ali pogrebne kapele naših slovenskih pogrebnikov, mora priznati, da so res okusno in lepo narejene in opremljene. Ves kredit jim gre za to. Tukaj res leži pokojni ali pokojna v prostoru, ki je za to namenjen in kjer se mu ali se ji lahko izkaže zadnjo čast z vso spoštljivostjo.

V pogrebnih kapelah naših slovenskih pogrebnikov so vse udobnosti, ki jih v takem slučaju privatna hiša ne more dati. Je dovolj prostora za ljudi, za vence in sploh za vse. Številni obiskovalci, ki trumoma prihajajo, da se poslovo od pokojnika, se lahko nekaj časa ponude, ker je dovolj prostora. Dosti jih je, ki pridejo ob večerih in bi jim bilo težko naj-ti hišo, če bi ležal pokojnik doma. Za pogrebni dom tega ali onega pogrebника pa vsak ve.

In kar je glavno pri vsem tem je pa to, da preostali niso za tiste dni do pogreba popolnoma iz reda in vsake udobnosti. Saj nam je znano iz prejšnjih časov, koliko je družina trpela tiste dni, ko je bila hiša vsa narobe, vse sobe polne lju-di, da si družina niti skuhati ni mogla, niti ni mogla počivati.

Tako pa, če se položi umrlega k zadnjemu izpočitku pred grobom, v pogrebni zavod, ima tudi družina več počitka in potrebne udobnosti. Saj je že itak vsa iz sebe nad izgubo dragega pokojnika ali pokojne in če se ji potem še doma od-reče tistih par ur počitka, je ob pogrebu, če leži mrlič doma, sama skoro za v grob.

Zato so pa Amerikanci že davno sprejeli to navado, da se vrše pogrebi iz pogrebnih kapel. In tudi naš narod se vedno bolj oprijemlje tega, kar je popolnoma pravilno v vseh ozirih. Kar je pa glavno je pa še to, da pogreb iz pogrebnega doma ne stane nič več, pa bi vendar rad vsak nekaj več dal za to udobnost. . .

Naša dva denarna zavoda

Zadnje dni sta se vršili delniški seji dveh naših denarnih ustanov, to je slovenske banke, North American Bank in slovenske posojilnice, St. Clair Savings & Loan Co., oba zavo-da v Clevelandu na St. Clair Ave. Vsak teh zavodov je or-ganiziran po svojem posebnem sistemu, eden kot banka, drugi kot posojilnica. Oba sta pa, kot vemo, potrebna za naše gospodarsko življenje, za našo trgovino, za naš denar-ni promet, za posojila in za nalaganje denarja na obresti in v varstvo.

Kot smo videli iz finančnih poročil, ki so bili predloženi delničarjem na letni seji, sta oba ta naša denarna zavoda v zadnjem letu zelo lepo napredovala in vidi se, da sta oba na dobri in trdni podlagi. Kot ves svet, je zadnja kriza pri-zadela tudi ta dva zavoda, ki sta se pa zdaj zopet postavila na trdne noge, k čemer je pripomoglo dobro vodstvo in pa zaupanje našega naroda.

Seve, največ pomaga k temu dejstvu, da so vloge v obeh denarnih zavodih zavarovane po vladni korporaciji do vsote \$5,000.00. Torej naj se zgodi karkoli, vsak ima garancijo za svojo vlogo do te vsote. To je veliko ali največ pomagalo, da so dobile banke zopet zaupanje pri narodu. Če bi bilo kaj takega vpeljano prej, bi ne bilo prišlo do bančnih krahov, ljudje bi ne bili navalili na banke, ker bi vedeli, da so njih vloge varne.

Vse banke, ki danes poslujejo v Zed. državah, imajo to garancijo. Zato se pa tudi ne more reči, da je ta ali oni de-narni zavod varnejši, da so vloge varnejše. Vsaka banka ima garancijo za vlogo do vsote \$5,000, pa naj bo to mala banka ali posojilnica, ali pa sto milijonska banka.

Slovenci smo gospodarsko močni dovolj, da lahko vzdr-žimo ta dva edina slovenska bančna zavoda v Zed. državah. Brez njih bi bilo otežkočeno trgovsko življenje med nami. Kolikor imamo v Clevelandu trgovin in raznih podjetij, dru-štev in organizacij, prav lahko vzdržujemo oba zavoda. Tre-ba je samo zaupanja in zavednosti, pa bo šlo. Naj bo naš na-rod napreden in kulturnem in gospodarskem pomenu, da bo nekaj veljal.

WINNETOU

Po nemškem tiskarstvu K. Mays

Stemnilo se je. Pripravi sem se moral, ali res nameravajo napad na vlak. Iz njegovih priprav se je morebiti dalo tudi posneti, iz katere smeri da vlak pričakujejo. In to sem moral vedeti, če sem hotel vlak ustaviti in nesrečo preprečiti.

Prosil sem Winnetoua, naj meni prepusti zalezovanje. "Dobro!" je dejal. "Moj beli brat ne gre! Beli ljudje so v nevarnosti in nudi se mu prilika, da jih sam reši. Počakal ga bom tule. Če bi me potreboval naj da glas prerijske kure. Čul ga bom in mu prihitel na pomoč."

Ločila sva se. Ponke so taborili na južni strani železniškega nasipa. Da bi jih laže opazoval, sem se jim moral približati od severne strani. Legel sem na tla se izognil taboru in se v posevni smeri blizu nasipu, seveda kar moč previdno, ker so utegnili postaviti straže krog tabora.

Dolgo je trajalo, da sem prišel do nasipa. Po trebuhu, trdo ob tleh, sem se splazil črez progo in se s podvojenjo previdnostjo na drugi strani nasipa blizu kraju, kjer so taborili. K sreči niso postavili straže.

Prišel sem jim tako blizu, da sem jih vkljub temi dobro videl "pri delu." Težko kamenje so valili po nasipu in na tračnice. Kamenje je redkost v preriji in ker je bil na tistem mestu svet kamenit, so si ga Ponke najbrž tudi zato izbrali za napad.

Težko so sopli, cele skale so valili na tir, za meter visok in nekaj metrov širok je že bil kup in še so valili vedno več skalov.

Pa odkod so pričakovali vlak? Nisem poznal kraja, se manj pa sem vedel, kdaj in iz katere smeri bi naj tod mimo kak vlak privozil. Pa ko sem nekaj časa Indijance opazoval, sem uganil iz njihovih kretenj in pogledov, da pričakujejo vlak od vzhoda.

Kedaj da bo privozil, tega seveda iz njihovega obnašanja nisem mogel razbrati. Ponke so "vozni red" brez dvoma dobro poznali, saj je peljala železnica po njihovem svetu. Ker so bili še na delu, menda vlaka še niso takoj pričakovali. Vsekakor pa nisem smel niti minute zamuditi. Če sem mislil vlak ustaviti in Indijance napasti, sem mu moral hiteti daleč na vzhod naproti, vsaj tako daleč, da ga Indijanci niso več videli. Na ravnem svetu prerije se luč vlaka daleč vidi.

Zvedel sem dovolj, obrnil sem se, zlezel nazaj, odkoder sem prišel, in poiskal Winnetoua.

Povedal sem mu svoj načrt, odobril ga je. Pohitela sva h konjem, zajahala in v naglem diru odjezdila ob progi na vzhod. Mesecina bi nama bila dobrodošla, pa mesec je bil še pod obzorjem, le rahel svet na vzhodu ga je oznanjal. Zvezde so nama svetile.

Pol ure daleč sva jezdila. Pa vlaka še ni bilo od nikoder. Nevarnost torej še ni bila neposredna. Primaknila sva še pol ure in končno se mi je zdelo, da sva dovolj daleč šla vlak naproti.

Obstala sva in razjahala. Vlakovodji je bilo treba dati daleč vidno znamenje, sicer bi nama utegnil vlak uiti. Nabrala sva kup suhe prerijske trave, zvil in spetel sem jo v baklo ter posul travo s smodnikom. Strel iz smokresa bi jo v hipu vnel. Tako si pač pomaga prerijski lovec, ki nima šibice.

Pripravljena sva bila. Legla sva ob progi na odeje, poslušala v temno noč in napenjala oči v smer, odkoder bi imel vlak priti. Končno je zaplamlata v daljavi luč, majhna, komaj vidna točka. Blizala se nama je in rastla in z njo vred je prihajalo iz prerije bobnenje kakor groznja od-

daljenega groma. Tudi bobnenje je naraščalo, tračnice so zapele, luč se je razgorela v žaromet, stožec ostre svetlobe je dirjal po progi in za njim je hrumela temna pošta, ki je bruhala dim in iskre.

Pacific ekspres se je bližal. Odločilni trenutek je prišel. Ali bom mogel ustaviti vlak —?

Izdril sem samokres in ustrelil v pripravljeni šop suhe trave, posute s smodnikom. V hipu se je vnel smodnik in o bñjem trave. Razmahal sem tlečo baklo v plamen, jo sukaj v krog in dal je z drugo roko znamenja strojevodji.

Menda so me že od daleč opazili. Presunljiv, zategel živžig mi je odgovoril, zavore so zaškripale, z oglušujočim bobnenjem so zdirjali vozovi mimo naju.

Mignil sem Winnetouu, pograbil oledo in prihitel za vlakom. Vse počasneje je vozil. Obstal je. Sprevodniki so se sklanjali z visokih sedežev, vihteli svetilke in kričali. Skočil sem mimo vozov in k lokomotivi ter zagrmil zaromet z oledo.

"Ugasnite luči! Brž!" sem kričnil.

Koj so izginile svetilke.

"—s' death —!" se je hudoval strojevodja. "Zakaj ste nam zakrili luči —? Kaj se je zgodilo?"

"Indijanci so tamle spredaj. Ustaviti mislijo vlak in vas izropati."

"Ustaviti —? Nas —?"

"Da, vas! Nagromadili so skale na tir. Pričakujejo vas."

"Vsi vrage —! Odkod pa veste vse to?"

"Naletel sem na Indijance in jih opazoval. In hitel sem vam naproti, da vas posvarim."

Skočil je s stroja.

"Sir, če je vse to res, ste vi najverjetni človek, ki se je kdaj potikal po tej izgubljeni deželi!"

Stisnil mi je roko, da bi bil lahko zavpil ob bolečine.

Vrata na vozovih so se odpirala, popotniki so izstopali, hoteli naprej k stroju in križem popraševali:

"Kaj je —? Kaj se je zgodilo —? Zakaj smo se ustavili —?"

Tudi sprevodniki so prihajali. V hipu smo bili sredi kričev, razburjene množice. V ozadju so stale dame in plašno vzkliale. Otroci so vrčali.

"Priporočite!" je donelo od vseh strani.

S kratkimi besedami sem razložil položaj. Vzemirjeni popotniki so se še huje razburili. Le inženjer je ostal miren.

"Dobro! Jako dobro! Vlak bo imel sicer nekoliko zamude, pa nič ne de. Krasna prilika se nam nudi, da rdečkarja pošteno namlatimo."

Vsi pojdemo nad nje. Ni nas sicer mnogo, pa dobro smo oboženi. Koliko pa je rdečih?"

"Trideset sem jih naštel."

"Well! Tistih trideset se ne bojimo!"

Okrnil se je in zagledal Winnetoua.

"Ampak — kdo pa je tamle tisti človek? Rdečkar —! Vohun —! Priplazil se je za vami —!"

Izdril je samokres in mislil planiti nad Winnetoua, ki je prišel za menoj in stal v poltemi zunaj na preriji.

Ustavil sem ga.

"Nikar se ne vznemirjajte, sir! Rdeč je sicer, pa moj tovariš je, moj prijatelj. Veselilo ga bo, da bo spoznal pogumne može ognjenega konja."

"Vaš prijatelj —? No, ta je druga. Pokličite ga! Kako pa mu je ime?"

"Gotovo ga poznate. Winnetou je, slavnij poglavar Apačev."

"Winnetou —?"

Med popotniki je zavalovelo. Nekdo se je hlastno prerival v ospredje.

Dalje prihodnjič

JOZE GRDINA:

PO ŠIROKEM SVETU

Od glavnega kolodvora jo kreneva proti jugovzhodu, po deloma prav lepih, a deloma pa tudi prav slabih ulicah kajti v Atenah vidiš v tem oziru kontrast, kakršnega ne vidiš povsod; krasno mesto na eni, a na drugi strani pa prav zanemarljivo in umazano, kjer je tudi dosti revščine, kakor tudi ne manjka raznih bogatašev z krasnimi palačami. V Atenah vidiš prav vse: veliko revščino, pa veliko razkošje. Pri stari Hagios — grški cerkvi, zavijeva na vzhodni strani Akropole proti jugu, kjer si na jugovzhodni strani ogledava staro Dionizijevo gledališče, ki je v polkrogu, toda še prav dobro ohranjeno.

Ko sva že nekako na polovico obšla slavnj grič, ki je kakor ogromna visoka skala, ki ponosno kipi iznad Aten, zavijeva blizu Odion Hiredou na desno proti vrhu Akropole, ki je stala pred menoj v vsej svoji veličini. Na tej ogromni skali Akropole pa stoji Partenon, svetišče in ponos starih Grkov, katerega je ustvaril veliki mojster arhitekt Nikitios, ozaljšal pa ga je slavnj umetnik Fidija, ki je napravil prekrasni, dragoceni kip boginje Atene, ki je kraljevala v Partenonu. Krasen je moral biti pogled na ta kraj v onih časih pred 2,400 leti, ko je bil dovršen Partenon, ki je še danes v vsej zapušenosti in razvalinah tako veličasten.

Stopam po strmih stopnicah,

SPOMINI NA SONČNO FLORIDO

(Nadaljevanje iz 2. strani)

nekaj nad 1,500 milj od našega lepega Clevelanda. Podnebje posivelo že v Atlanta, Ga., se je strnilo v zimski zasmeh, ko sem dospela v Ohio. Sneg, čist in pristen, se mi je zdel kot človek od katerega ne moreš nikdar najti simpatije. In vendar mi je narekovala vest, da le ta in njegova mehka plast je pravi biser božiča.

K sklepu se želim tem potom iskreno zahvaliti za vse božične in novoletne pozdrave, ki sem jih prejela med tem časom. Hvala vam, dragi prijatelji in znanci, ter vam želim zdravo in uspešno leto 1940.

Stopam po strmih stopnicah,

po katerih je pred 30 leti stopal na Akropolo naš slovenski pesnik Anton Aškerc, ki je v svojem poetičnem spreodu na slavnj grič zapisal:

In jaz popenjam se na strmi grič

in skozi kraljevske stopam propileje...

V spredu pisanem grem praznovat

navdušen z Grki vred panathe-neje...

Lepo je povedal Aškerc o tej poti na Akropolo, skozi kraljevske propileje. Navdušen kakor on, sem stopal tudi jaz na Akropolo, toda ne, da grem tja praznovat z Grki, pač pa občudovat njih dela, ki so še v razvalinah tako krasna. Praznoval sem, če smem tako reči, ko sem stopal na Kalvarijo. To je pa res bil zame — praznik. No, pač vsak po svoje. Pot na Akropolo bi primerjal poti na Kapitol v Rimu. Iz istih nagibov in podobnih misli kakor na Kapitol, sem stopal na Akropolo, na glavo slavnih Aten, da od tam gledam, razmišljam in uživam.

Strma pot po kateri stopam je imenitna; po njej je stopal Periklej, ki je dal postaviti na Akropoli Partenon. Tod so stopali: Sokrat, Platon, Ksenofont, Aristotel in drugi slavnj grški modrijani in veljaki, ko so šli na Akropolo, da tam v svetišču molijo bogove, jim darujejo ter zažigajo kadilo; slično kakor v Rimu na Kapitolu.

Ze pri vrhu stoji posebna straža, ki pobira vstopnino, katera znaša 50 drahem za osebo. Šele potem je mogoče stopiti v Partenon. Pred orjaškim stebrovjem obstanem in gledam dela starih Grkov. Krasno! Imeniten prostor so izbrali svojim bogovom! Pa kje je dragocena pozlačena soha boginje Atene? Že zdavnaj je ni več in ni več bogov, ki so jih tu častili stari Grki. Od kod to?

Pred devetnajststo leti je bilo, ko je prišel neki dan v Atene tujec majhne postave, pa izborne govornik, kateremu niso bili kos niti grški modrijani. Po rodu je bil tujec Jud in ker je bil izobražen je govoril tudi grško. Bil je sv. Pavel, ki je na

svojem misijonskem potovanju prišel tudi v Atene, kjer je med ogledovanjem po mestu našel oltar "neznane bogu." In Pavel, ki je vse povsod neustrašeno oznanjal nauk Križanega stopi pred Atence, ki ga pa odpeljejo na Areopag, kjer jim potem govori o neznane bogu, ki Ga oni ne poznajo in tega Boga jim on oznanja. Atenci so poslušali Pavla; nekateri so sprejeli njegov nauk, drugi so majali z glavami, se smejali, ko jim govori o vstajenju po smrti. Končno pa tudi Atenci sprejmejo nauk Križanega, kar pričajo številne cerkve, katere sem gledal iz Akropole. Templji so se izpraznili in malikov ni več; temu je priča Akropola z ostanki nekdanjih svetišč in priča ostanki templjev, ki se jih še danes vidi v Atenah. Kakor v Rimu, tako je izginilo paganstvo tudi v Atenah.

Aškerc v pesmi "Neznane bogu" maliči sv. Pavla in njegove slavnj govore, ko v poeziji opisuje oni dogodek na Areopagu, kar pa velikega apostola narodov prav nič ne zmaliči, pač pa postane pri tem prav majhen Aškerc sam. Atenci nameravajo ta govor sv. Pavla vklesati v marmor ter ga nje-mu v spomin postaviti tam, kjer je bil govorjen. Zelo pametno, da tako odlikujejo apostola narodov, ki se je tako trudil, ko je oznanjeval Križanega, vse od Jeruzalema, preko Aten, Korinta, Soluna in Rima.

Kljub dolgem stoletju pa je svetišče na Akropoli ostalo vse do turških časov, ko so Turki zaslužili Grke, pa so stavbo na Akropoli uporabili za smodnišnico, ki je nekakega lepega dne zletela v zrak. Ob tej razstrelbi, za katero so odgovorni Benečani, je bil porušen lep del nekdanj krasne stavbe, da je zdaj takorekoč v razvalinah. Tako je ta turška budalost, ki ni imela smisla za kulturo, zakrivila opustošenje tega kraja, ki zdaj kaže gola rebra. Zdjaj se to popravljajo in prenavljajo, da tako ohranijo, kar se pač še da.

Razgled iz Akropole je krasen. Od tu gledaš daleč tja na morje. Pred seboj zreš obsežne Atene: na vzhodni strani Hadrijanov slavolok, dalje obsežni drevored. Na severovzhodni strani stolna cerkev, dalje Akademija, na severozapadu Areopag, dalje Tezejevo svetišče in še druge znamenitosti

Aten.

Pri tem razgledu sem imel izborni užitek, ko sem iz tega starim Grkom tako svetega griča zrl na Atene, tako bogato obdarjene z spomeniki slavnj preteklosti. En mesec prej sem stal na Palatinu in Kapitolu, ter občudoval Rim; tu pa sem se divil Atenam. Tu sem povsem razumel Aškerc, ko se je divil Akropoli in Atenam, strinjal pa se nisem v tem, ko je tako poveljeval in opeval pagansko lepoto ter ji klical vstajenje, ko je v pesmi "Velika noč na Akropoli" zapisal:

Le vstajaj, lepota helenska, na plan,

ti paganska!

Le vri, vri, antike vir sveži na dan!

Po tebi že naša je žejna duša; predolgo morila je, mučila susa

nas krščanska...

Tu je Aškerc šel iz tira. Škoda darovitega pesnika, da se je tako spozabil, pa poveljeval lepoto pagansko, pa pri tem udaril po krščanski suši. Pri študiranju korana in budizma, oboževan od naprednih, se je mož spozabil, malo pa prevzel in Aškerc kot duhovnik je dal slovo oltarju, odložil "kolar" ter sprejel službo mestnega arhivarja v Ljubljani. Ko je to storil je zdrknil nizdol, ne samo v principu, katerega je zavrgel, pač pa tudi v pesništvu v umetnosti in ni bil več to, kar je bil prej, dokler je stal na principu. Tako ni prav nič čudnega, da je na Akropoli opeval lepoto pagansko ter jo klical k vstajenju, ker v srcu, ki je poznalo krščanstvo ni bilo miru, pa je iskal utehe na Akropoli.

(Dalje prihodnjič.)

IZ DOMOVINE

—žena v borbi s steklim volkom. Nedavno je vrdl v vas Čestenin pri Vranju v Srbiji stekel volk. Kmetica Ljubica Rističeva je baš prala ob potoku. Njen šestletni sinko se je v bližini igral. Iznenada je dečko zakričal, in ko se je mati obrnila, je zagledala volka, ki je napadel njene sina. Brez pomisleka se je zenska z golimi rokami zakadila v volka. Toda boj je bil neenak. Volk je prizadejal ženski več hudih ran, tako da se je zrušila na tla. Nato je zver oddajala proti vasi. Tu je napadla kmeta Lazarja Stankoviča, ga vrgla na tla in ga ugriznila v prsi in stegno. Stankovičeva žena je prihitela možu na pomoč in je z vilami zableda volka. Medtem, ko se je žena borila z zverino, je Stankovič prišel k sebi, hitel v hišo in se vrnil s puško, iz katere je oddal na zver dva dobro merjena strela. Vse tri hudo ranjene osebe so prepeljali v bolnišnico v Vranju. Najhujše poškodbe ima sinko Rističeve, ki bo za ranami najbrže umrl.

—V plinu se je zadušil. Nedavno zvečer je prišel raznašalec kruha Franc Privšek v sobo, kjer sta prenočevala 16 letni pekovski vajenec Jože Bornikar in 50 letni pekovski pomočnik Mastnak Mihael, oba uslužbena pri pekovskem mojstru Jakliču Francu v Gaberjih pri Celju. Ko je odprl sobna vrata, ga je vrglo nazaj, da se je skoraj onesvestil. V sobi je bil strupeni plin ogljikov monoksid, ki se je napravil od oglja. Videl je grozen prizor. Na desni strani na postelji je ležal nezavesten pomočnik Miha na levi pa je visel s sklonjeno glavo čez posteljo vajenec Jože. Privšek je takoj skočil po mojstra, da so poklicali zdravnika. Čez nekaj minut so prihiteli z avtomobilom celjski reševalci in odpeljali oba v celjsko bolnišnico. Jože je že med prevozom umrl in so ga položili v mrtvašnico, Mastnak pa bo morada okrevati.

—Otrok umrl zaradi opeklin. Te dni je prinesla posestnikova

žena Ivana Lovšetova iz Kale pri St. Lambertu v ljubljansko bolnišnico svojega leto dni starega sinčka Avgusta silno opečnega po obrazu in životu. Mati je povedala, da je položila otrokana zakurjeno peč in odšla po opravkih. V hišo jo je privabil otrokov jok in je opazila, da so se vnele pod otrokom plenice. V bolnišnici so se zdravniki takoj zavzeli za malčka, ki pa je zaradi opeklin ponóči umrl.

—Služkinja rešila svojemu gospodarju življenje. 64letni upokojeni general in njegova 80-letna tašča stanujeta sama z mlado služkinjo Franco Kovačev v neki vili v Dobrilini ulici v Beogradu. V nedavni noči je Franco zbudil ropot. Ko je odprla oči, je zagledala pred seboj dva zakrinkana moža, ki sta jo vprašala, kje je general. Franca je odgovorila, da spi v sobi. "Če ne boš čisto tiho, te bova umorila," je zagrožil ropar in jo prijel, da bi jo zavlekel v klet. Kljub grožnji pa je Franca začela glasno kričati in se je obupno postavila v bran. Oba roparja sta jo prijel in vlekla v klet, kjer sta jo zaprla. V boju z roparjema je bila Franca hudo ranjena. Kričanje služkinje pa je zbudilo generala. Hotel je poklicati policijo, pa je bil telefonski vod prerezan. General, ki je že slisal korake roparjev v predsobi, je hitro odprl okno in glasno zaklical na pomoč. Orožnik, ki je šel slučajno po tej ulici, je slisal kliče in hitel k vili. General mu je vrgel skozi okno hišni ključ, s katerim je odprl orožnik hišna vrata in hitel v vilo. Roparja, ki sta ga slisala pribajati, sta skočila skozi okno in zbežala čez dva metra visoki vrtni zid. V predsobi so našli zanko iz žice, s katero sta roparja menda nameravala generala zadaviti v spanju.

—odpirajte slovenske trgovce!

MALI OGLASI

Zahvala

Za umrlo Agnes Hribar se prav lepo zahvalim za vence in svete maše in za avtomobile pri pogrebu. Ravno tako Father Jagru za lep govor v cerkvi. Enako pogrebniku Frank Zakrajšku ter ga priporočam.

Ti, draga žena, pa počivaj v miru.

Mike Hribar, soprog

5347 Spencer Ave.

Dodatna zahvala

V zahvali za pok. John Učakar se je pomotoma izpustilo ime društva Lira, ki je pelo žalostinke ob krsti. Torej naj bo društvu tem-potom izrečena najlepša zahvala.

Gostilna naprodaj

Proda se jako dober prostor z licenco D1 in D2. Za naslov se vpraša v upravi tega lista. (14)

Delo dobi

dekle ali ženska za hišno delo. Ostane pomoči. Vprašajte na 1278 E. 167th St. Pokličite po 5 uri zvečer KEnmore 1245-R. (14)

Oblak Furniture Co.

TRGOVINA S POHIŠTVOVOM
Pohištvo in vse potrebščine
za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 2978

FLOOR SAMPLES

Velik popust dobite sedaj na Frigidare ledenicah, ako kupite sedaj.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE
6104 St. Clair Ave.
819 East 185th St.

MAR-KET COAL CO.

1261 Marquette Rd ENdcott 1588
FIN PREMOK!
Točna postrežba!

MOŽNI PREDSEDNIŠKI KANDIDATI DEMOKRATSKE STRANKE:

CLYDE R. HOEY
Governor of North Carolina

BENNETT CHAMP CLARK
Senator from Missouri

BURTON K. WHEELER
Senator from Montana

MILLARD E. TYDINGS
Senator from Maryland

WALTER F. GEORGE
Senator from Georgia

LYDD C. STARK
Governor of Missouri

Ko so hrasli šumeli

ZGODOVINSKI ROMAN

Klim, ki je bil ranjencu od strani, vzel lok in tul, je poskusil tetivo, se prihulil k enemu izmed zobcev in prežal na plen. Zda jci je urno izstrelil puščico in spodaj pred obzidjem se je začel krik: v rži je poskočil na noge tam skrivši se, Nemec, krčevito zamahnil z roko, v kateri je še držal lok, in se zvalil vznak; strelca mu je tčala v prsih. Njegov sosed je dvignil nad rž glavo, da bi pogledal, kaj se je zgodilo, in se že zvrnil: drugo Klimova puščica se mu je zapčila pod uho pri šlemu.

"Krasno strelja tvoj mladeč!" je pripomnil oče Mark.

Ščekin se je obrnil, da bi pogledal, na koga je kazal menih, zagledal Klima in se nasmešnil.

"Ta?" je odvrnil, "ta ti ustreli ptico na letecem! V vsej pskovski zemlji ga ni strelca nad njega. — Daj, Klimuška," je pristavil, stopaje k njemu, "vrzi nam Nemčka v oklep su konja, tam tistega mladega v belem plašču, ki tako blizu poskakuje!"

Klim je izbral zanesljivejšo puščico, jo položil na tetivo in se vsesal z očmi v redovnega viteza, ki se je izmed tovarišev posebno odražal po celem šopu dolgih novejih peres na šlemu in po gospodskem držanju na svojem, v železen oklep odetem konju.

Vitez je s povzdignjenim kopjem v roki ta čas v kratkem, zmernem skoku dirjal zadaj za svojimi strelci po rži in bil z bokom obrnjen proti obzidju. Komaj je začel obračati konja in je z obrazom stal proti njemu, je zabrela Klima tetiva in njegova strelca se je zapčila v edino, z oklepom nezaščitenno mesto — v spodnji del jezdečevega grla; vitez je izpustil iz železnih rok kopje in vajete, se zamajal, sklonil vznak, perje na njegovem šlemu se je še bohotneje razkošatilo v vetru in močnejši konj ga je v istem paradnem koraku nesel mrtvega k taboru.

Radosten krik se je razlegnil po obzidju.

"Viš, kako moji streljajo! Po pskovsko streljajo!" je rekel Ščekin s ponosom. "Povej, oče, igumenu, kakšen strelec je naš Klim!"

Vitezova smrt je izzvala veliko razburjenje med sovražniki; vrvenje okoli tabora je postalo še večje, izza voz so začeli nositi lestvice in jih deliti med pehoto.

Naskok je bil brez dvoma blizu.

Ščekin je poklical Djakona in mu izročil poveljstvo južnega obzidja, pograbil Klima s Pogankinom in očetom Markom ter hitel, da obhodi z njimi še ostalo obzidje, da vidi, kaj se godi tam.

Pet in dvajseto poglavje

Ščekin je vedel, komu je prepuštil nevarno mesto.

Djakon je nemudoma poslal nekoliko ljudi v samostan po vročega pepela in po slamo in ukazal prinesiti obojega čim največ. Slamo je razmestil po obzidju v velikih kupih, popolnoma zatlačil z njo strelnice, vedra s pepelom pa je razpostavil pri obzidnih zobeih. Branivci, ki so ostali na vrtu pod obzidjem v rezervi, so po njegovem ukazu zakurili velik ogenj.

Brž ko so se začeli razlegati doneči glasovi sovražnih trobent in so Nemci jeli prodirati, vlekoč za seboj lestve, je poklical na obzidje pomoč in jo, kolikor se je dalo, skril za zobci.

On sam pa je, ogrožen in kosmat, s centno helebardo na rami hodil odkrito po vsem obzidju; strelce so kakor obadi nad ko-njem švigale okoli njega od vseh

strani.

"Pazi se, piči te!" mu je zakričal ščekin, ki je bil počenil za zobec in čakal na uro svojega dela; poleg njega sta se popolnoma stisnila k opekam tam dva mlada dečaka v rdečih srajcah z od strahu ostrmelimi očmi v blede obrazu. Djakon ju je zapazil, potresel s kopico las in stal v vsej svoji velikosti poleg njiju.

"Ne priđejo!" je zagrmelo po vsem obzidju. "Ne bojte se, rojaki, z nami je presveta Bogorodica! Viš, komarčka sem ujel!" je veselo pristavil, izvlekel iz svojih las puščico, ki se je bila zadrla vanje, ter jo dvignil nad glavo. "Fej, kaj pa je to!" je pljunil in vrgel nemško darilo nazaj.

Oblegovanci so bili medtem že pri obzidju in pristavljali lestve nanj.

"Mirno, mirno, rojaki!" je kričal, hodeč po obzidju. "Čakajte ukaza. Ustnico spravi, oče," se je obrnil do enega menihov, ki je sedel z odprtimi usti in s trepetajočo spodnjo ustnico, "da ti je ne odhodi nenađoma!"

Na napetih obrazih okoli njega se je zaiskril nasme; ljudje, ki so bili pripravljeni vdati se strahu, so se opomogli, ko so videli Djakona in slišali njegove šale.

"Zdaj pa složno, brateci!" je on zdajci zagrmel, ko je videl, da so se nad obzidjem pokazali nemški šlemi in glave. "Kolji jih! Sekaj lestve! Suj pepel v oči!" In z zamahnjeno helebar-do je planil k najbližji strelnici.

Za njim so skočili vsi, ki so bili na obzidju; vse hkrati je pozverinelo in začelo besno mlati-ti s sekirami in baltami po sovražnih glavah, ramah in lestvicah. Novincem je bojazen izginila, kakor bi jo bil veter odpihnil; tuljenje in vpitje se je razlegalo daleč na okoli.

Kakor hruške z drevesa so se z obzidja usipali ranjeni in ubiti. Ščekin in Tjurja z Djakonom so prevrnili vsak po eno lestvico, prepolno sovražnikov, ki so s treskom padle na zemljo in pomekčale spodaj prerivajoče se naskakovavce.

Djakon je ogledal bojišče in skočil nazaj.

"Ognja sem, deca!" je zakričal.

Deset ljudi je pograbilo goreče ogorke in steklo na obzidje.

"Zažgite slamo!" je ukazal Djakon.

Ogenj se je kot kača zvil ob vsem zidu.

"Proč od zobcev!" je zarjul Djakon tako, da so se vsi ozrli.

"Mečite slamo doli!" In je začel delati s helebar-do kakor z vilami. Bilo je, kakor da se je dvignil val raztopljenega zlata in prevahal čez trdnjavske zobce. Krik strahu ga je sprejel; ožgani in dušeci se Nemci so skakali in se metali z lestvic, podirali bežeče tovariše in se razbijali na tleh.

Napadavcev se je polastila pre-past.

"Še slame! Nosi, ne tiskaj!" je ukazoval Djakon in hodil po obzidju.

Novi kupi slame so leteli z obzidja in širili ognjeni pas spodaj. Zapuščene lestvice so začele goreti; nekoliko so jih branitelji potegnili k sebi in jih pometali na vrt.

"Kdor je brez loka — doli!" je spet bučno zakričal Djakon, videč, da sovražnik ne more pokoč za seboj lestve, je poklical na obzidje pomoč in jo, kolikor se je dalo, skril za zobci.

Djakonov ukaz je bil dan o pravem času: nemški strelci, ki so bili med spopadom brez oprav-ka, so začeli obsipati obzidje s puščicami, da bi odvedli svoje

ranjence in krili neredno umikati pehote.

Kmalu so se začeli umikati tudi ti in ko se je vrnil Ščekin z očetom Markom, pustivši severnemu in vzhodnemu obzidju Gu-sinjo in Pogankina za poveljnika, je bil boj že končan; Nemci so le od daleč grozili s pestmi in kleli.

Z obzidja je šel Ščekin v bolnico; ta se je nahajala v neveliki klonici v zavetju in kakor pod šotorom velikanskega hrasta, ki je rasel v bregu blizu spodnjih vrat.

Vrata v bolnico so bila odprta in poleg njih je sedelo in stalo nekoliko ljudi, ki so bili ranjeni v pravkar končanem boju. Naum je enemu njih umival roko, Grunja pa je vhlivala vode nanjo. Por-de-la voda je v curku tekla na tla; zraven je stala Tasja s prstenim lončkom mazila in z belimi, na povoj naparanimi kr-pami v rokah.

Ščekin je snel šlem in se deklicama poklonil; Grunja mu je v odzdrav nalahko pokimala. Tasja pa so zagorele oči.

"Je mnogo ranjenih?" je vprašal Ščekin.

"Vsega skupaj sedem ljudi!" je veselo odgovoril Naum, "in, hvala Bogu, same neznatne rane. Čestitam, Vasil Petrovič!"

"Saj se nisem jaz boril," je odgovoril Ščekin, "temveč tile mladci!"

Skozi vrata so se videli ranjenci, ki so ležali na slami; Ščekin je pogledal v notranjost bolnice; tam je bilo osem duš, v sil-pa bi se moglo spraviti še dvaj-set ljudi noter.

Ščekin je zmajal z glavo, a ni rekel nič, se še enkrat poklonil in odšel v obednico: on sam še od večera ni imel niti mrvice v ustih.

S hitrim korakom sta se vračali deklici domov v gostišče, kjer je bojarinja že gledala skozi odprto okno in čakala z obedom nanji.

Tasja je prišla Grunjo pod roko in se vsa sklonila k njej.

"Junak, lepo, da je sem prišel! Ni res, da je postal lepši? Saj je lep, ne?" je navdušeno obsipala svojo prijateljico z vprašanji.

"Kaj je meni do tega, če je lep ali ne?" je odgovorila Grunja. "Kaj ti ni všeč?" je vzkliknila Tasja.

Poveljnik angleške križarke, H. H. Harwood, ki je vjel nemško bojno ladjo Graf Spee v past.

Nemški kapitan Daehne, ki je ukazal zažgati ladjo Columbus, da ni padla Angležem v roke. Ladja je bila na potu iz Mehike, ko jo je izsledila angleška križarka.

"Zdaj ni čas za to, da bi človek na take neumnosti mislil!" "Ne, ti odgovori, po pravici odgovori!"

"No, če hočeš vedeti resnico — na jo: nekoliko poprej mi je bil všeč, sedaj pa ne."

"Zakaj ne?" "So tudi boljši ljudje od njega!" je kakor sama sebi odgovorila Grunja.

Tasja je zmajala z drobnimi rameni.

"Meni pa je on všeč... jako všeč..." je rekla zamišljeno, stopivši na predvežne stopnice.

Šest in dvajseto poglavje

Isti dan so privlekli pod obzidje velike kotle in kadi, ter jih obesili na verige pod trinožnike; v njih se je morala noč in dan kuhati voda in smola za slučaj novega naskoka. V isti namen so bile privlečene tjakaj tudi ce-le grmade slame in suhega drak-čja. Ščekin je zbral vse moške in jih razdelil po odsekih, da bi vsak poznal svoje mesto, kamor

mu je v slučaju vzbune hiteti.

Samostanska zaloga orožja ni bila velika in da bi oborožil tudi tisti del ljudi, ki je ostal praznih rok, je Ščekin velel nasekati mlad-dih drevces, jih zaostriti in ožga-ti na konceh, da bi jih uporab-ljali kakor kopja.

Ogromni tabor beguncev, ki je zavzel vse samostansko dvo-rišče, se je nahajal pod milim ne-bom; da se preprečijo morebitne bolezni, je Ščekin odredil, da se napravijo za vse družine šatori iz vej.

Razen tega je bilo treba poko-siti rž, ki je dajala sovražnim strelcem možnost, da so se ne-opazno bližali samostanskemu obzidju. Da se vse to izvrši, je bilo neobhodno potrebno napra-viti izpad in Ščekin je šel po ve-černicah k igumenu.

Starec je bil dobre volje: oče Mark, kletar Šerafin in služab-nik Peter so mu do najmanjših podrobnosti sporočili vse, kar se je v samostanu zgodilo.

Nenavadna slika, ki je bila vzeta pri konjski dirki v Coral Gables, Florida. Na sliki vidite, da nimajo konji nobene noge na tleh.

Razstrelba dinamita v mestu Waterford, je bila vzrok, da se je to poslopje porušilo v 10 milj oddaljenem mestu Troy, N. Y. Več oseb je dobilo pri tem težke poškodbe.

Na indijanski rezervaciji Navajo Indijancev imajo ovna s štirimi rogmi, kateremu so dali ime Confucius.

Eva Braun, hči nemškega profesorja, o kateri trdijo, da je žena diktatorja Hitlerja. Toda gotovega ne ve nihče.

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska

katoliška podporna organizacija v Združenih

Državah Američkih, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Glavni urad v lastnem domu: 351 No. Chicago St., Joliet, Illinois

POSUJE ŽE 46. LETO

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi

Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOZENJE ZNAŠA OKROG \$5,000,000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 119.80%

K. S. K. Jednota ima nad 35,000 članov in članic v odraslem in mladinskem oddelku.

EKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 185

V Clevelandu, Ohio je 15 naših krajevnih društev.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega obstanika nad \$7,000,000

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD!"

Če se hočeš zavarovati pri dobri, pošten in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruješ se lahko od \$250 do \$5000 posmrtnine.

V Mladinskem Oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B". Mesečni prispevek v mladinski oddelk je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000 posmrtnine. Otroka se lahko tudi zavaruje za dobo 20 let, nakar prejme zavarovani svoto izplačano v gotovini.

BOLNISKA PODPORA:

Zavaruješ se lahko za \$2.00: \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Asesment primerno nizke.

K. S. K. Jednota nudi članstvu pet najmodernejših vrst zavarovanja.

Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jim rezervno izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih asesmentov.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote," ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materi vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te močeno in bogate podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj!

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva, spadajočega k tej solventni katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 60. leta. — Za nadaljnia pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 351 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

V BLAG SPOMIN

TRETJE OBLETNICE SMRTI PRELJUBLJENEGA IN NIKDAR POZABLJENEGA SOPROGA IN OČETA

Viktor Opaškar

ki nas je za vedno zapustil dne 16. januarja, 1937. Zalestni in potrti smo ob spominu na Tvojo bridko ločitev

Luna in zvezdice svetijo na samotni grob, kjer spava naš ljubi soprog in oče, katerega smo ljubili, a ga nismo mogli rešiti. Mnogokrat sedimo in premišljamo o Tebi, in se pogovarjamo, kako si umri; vse najbolje si za nas stori, naj ti bo blag spomin!

Zalujoci ostali:

AGNES OPAŠKAR, soproga, ALBINA, poročena RICHTER, hči; VIKTOR, sin.

Cleveland, O., 16. januarja, 1940.